

Uchwała Nr LXXII/449/2023
Rady Powiatu Łowickiego
z dnia 27 września 2023 roku

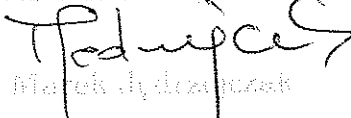
w sprawie przyjęcia „Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2023-2025”.

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1526, Dz. U. z 2023 r. poz. 572), art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2023 poz. 1426, poz. 1429) Rada Powiatu Łowickiego uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2023-2025” w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Łowickiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Marek Jędrzejewski

UZASADNIENIE

Zgodnie z artykułem 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2023 poz. 1426) do zadań powiatu należy opracowanie i realizacja trzyletnich programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej

Program rozwoju pieczy zastępczej skierowany jest do dzieci i młodzieży przebywających w pieczy zastępczej, osób usamodzielnianych opuszczających pieczę zastępczą i ich opiekunów usamodzielnienia, rodzin zastępczych spokrewnionych, niezawodowych i zawodowych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka. Rodziców naturalnych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, a także kandydatów do pełnienia funkcji rodzinnej pieczy zastępczej oraz podmiotów realizujących zadania na rzecz pieczy zastępczej

Program realizowany będzie przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łowiczu. Głównym celem programu jest udoskonalenie funkcjonowania na terenie powiatu łowickiego systemu pieczy zastępczej zapewniającego dzieciom opiekę i wychowanie w odpowiednich formach pieczy zastępczej - rodzinnej i instytucjonalnej, ukierunkowanej na jej formy rodzinne.

Powiatowe Centrum
Pomocy Rodzinie
w Łowiczu

Załącznik do
Uchwały Nr LXXII/449/2023
Rady Powiatu Łowickiego
z dnia 27 września 2023 r.

**POWIATOWY PROGRAM
ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ
NA LATA
2023-2025**

ŁOWICZ 2023r.

Spis treści

I.	PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU	4
II.	SYSTEM PIECZY ZASTĘPCZEJ.....	5
2.1.	Środowiska rodzinne zagrożone umieszczeniem dzieci w zastępczych formach opieki na podstawie analizy danych z ośrodków pomocy społecznej.....	8
2.2.	Charakterystyka i analiza rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej w Powiecie Łowickim	14
2.3.	Liczba rodzin zastępczych w powiecie łowickim.....	15
2.4.	Charakterystyka instytucjonalnej pieczy zastępczej w powiecie łowickim.....	16
2.5.	Realizacja zadań na rzecz pieczy zastępczej w powiecie łowickim	19
III.	CELE, KIERUNKI DZIAŁAŃ I ZADANIA W RAMACH PROGRAMU	20
3.1.	Analiza SWOT obszaru wsparcia rodziny i pieczy zastępczej.....	21
3.2.	CEL PROGRAMU	23
3.2.1.	Plan rozwoju pieczy zastępczej – kierunki działań i zadania Programu	24
3.2.2.	Plan ograniczania liczby miejsc w instytucjonalnej pieczy zastępczej - kierunki działań i zadania Programu.....	28
3.2.3.	Plan rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej – realizatorzy, wskaźniki.....	29
3.2.4.	Plan ograniczania liczby miejsc w instytucjonalnej pieczy zastępczej – realizatorzy, wskaźniki.....	33
IV.	LIMIT RODZIN ZASTĘPCZYCH ZAWODOWYCH NA LATA 2023-2025	34
V.	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU	35
VI.	ADRESACI PROGRAMU	36
VII.	MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU	36

WSTĘP

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2023-2025 zwany dalej „Programem” został sporządzony na podstawie założeń ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2023 poz. 1426). Jako podstawę prawną Programu przyjmuje się art. 180 ust. 1 ww. ustawy, stanowiący, iż do zadań własnych powiatu należy: „opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych.

Niniejszy Program został opracowany w oparciu o diagnozę lokalnego środowiska, będącą punktem wyjścia do opracowania prognozy wyznaczającej cele i kierunki działań w zakresie systemu pieczy zastępczej w powiecie łowickim na lata 2023-2025. Jego głównym kierunkiem jest rozwój istniejących form wsparcia, propagowanie rodzinnych form pieczy zastępczej oraz deinstytucjonalizację.

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2023-2025 zawiera cele i kierunki działań w perspektywie trzyletniej, które będą podejmowane głównie przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jako organizatora pieczy zastępczej w Powiecie Łowickim. Uwzględnia potrzeby środowiska lokalnego w obszarze pieczy zastępczej w szczególności dzieci i młodzieży przebywających w rodzinach zastępczych. Wskazuje przede wszystkim na konieczność rozwoju jakościowego i ilościowego pieczy zastępczej, tworzenie nowych zawodowych rodzinnych form pieczy zastępczej, prowadzenia szkoleń dla wszystkich rodzin zastępczych, promocję rodzicielstwa zastępczego na terenie Powiatu oraz

kontynuację zapewniania specjalistycznego wsparcia dla środowiska pieczy zastępczej.

Bierze również pod uwagę podejmowanie działań na rzecz deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej i rozwoju warunków sprzyjających indywidualizacji pracy z dzieckiem oraz poprawy funkcjonowania wychowanków opuszczających pieczę zastępczą. Jako istotny obszar determinujący rozwój pieczy zastępczej w środowisku lokalnym, wskazuje na synchronizację działalności podmiotów realizujących zadania w ramach wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

I. PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU

Program powstał na podstawie art. 180 pkt. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2023r poz. 1426), który jako zadania własne powiatu wskazuje na „opracowanie i realizację 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych”.

Realizacja zadań związanych z funkcjonowaniem pieczy zastępczej uregulowana jest przede wszystkim w następujących aktach prawnych:

- Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 1997 roku, nr 78, poz. 483),
- Konwencja o Prawach Dziecka przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 roku,
- ustawie z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2023 roku, poz. 1426),
- ustawie z dnia 25 lutego 1964 roku Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz. U. z 2020 roku, poz. 1359),
- ustawie z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2021 roku, poz. 2268),

- ustawie z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2022 roku, poz. 1526),
- ustawie z 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2021 roku, poz. 1249),
- rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 roku w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011 roku, nr 292, poz. 1720).

II. SYSTEM PIECZY ZASTĘPCZEJ

Pieczą zastępczą nad dzieckiem jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia opieki i wychowania przez jego rodziców. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jest podstawowym aktem prawnym szczegółowo regulującym funkcjonowanie pieczy zastępczej w Polsce. Najlepiej odzwierciedlają to słowa preambuły ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2023 roku, poz. 1426), które od lat wyznaczają cele i kierunki działań pieczy zastępczej: „dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności, dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami”.

Ustawa opiera się na trzech zależnych od siebie i kolejno po sobie następujących celach odnoszących się do sprawowania opieki i wychowania dziecka.

1. Zorganizowaniu wsparcia w środowisku lokalnym, rodzinie, która nie wypełnia należycie zadań opiekuńczo-wychowawczych względem dziecka.
2. Jeżeli zorganizowane wsparcie nie przynosi pożądanego efektu, rozważenie udzielenia pomocy poprzez umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej, a w rezultacie stworzenie warunków do powrotu dziecka do rodziny naturalnej.
3. W sytuacji, gdy powrót dziecka do rodziny naturalnej jest niemożliwy, rozważenie możliwości umieszczenia dziecka w rodzinie adopcyjnej.

W sytuacji, gdy wskazane rozwiązania nie mogą być zastosowane, należy ustabilizować sytuację dziecka poprzez stworzenie warunków do stałej opieki i wychowania w pieczy zastępczej.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej definiuje zadania pieczy zastępczej jako „przygotowanie dziecka do godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia, pokonywania trudności życiowych zgodnie z zasadami etyki, nawiązywania i podtrzymywania bliskich, osobistych i społecznie akceptowanych kontaktów z rodziną i rówieśnikami w celu łagodzenia skutków doświadczania straty i separacji oraz zdobywania umiejętności społecznych, a także zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno-rekreacyjnych”

Zadania z zakresu systemu pieczy zastępczej należą do kompetencji jednostek organizacyjnych samorządu terytorialnego – powiatów, a w nich

w szczególności do powiatowych centrów pomocy rodzinie, organizatorów rodzinnej pieczy zastępczej.

Zadania z zakresu pracy z rodzinami (naturalnymi) przydzielone zostały samorządom gminnym. Natomiast do zadań organów wojewódzkich należy m.in. organizowanie i prowadzenie ośrodków adopcyjnych oraz regionalnych placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Pieczą zastępczą nad dziećmi sprawowana jest w Polsce w dwóch różnych formach – rodzinnej i instytucjonalnej. W ramach tych form, różne typy podmiotów sprawują pieczę zastępczą.

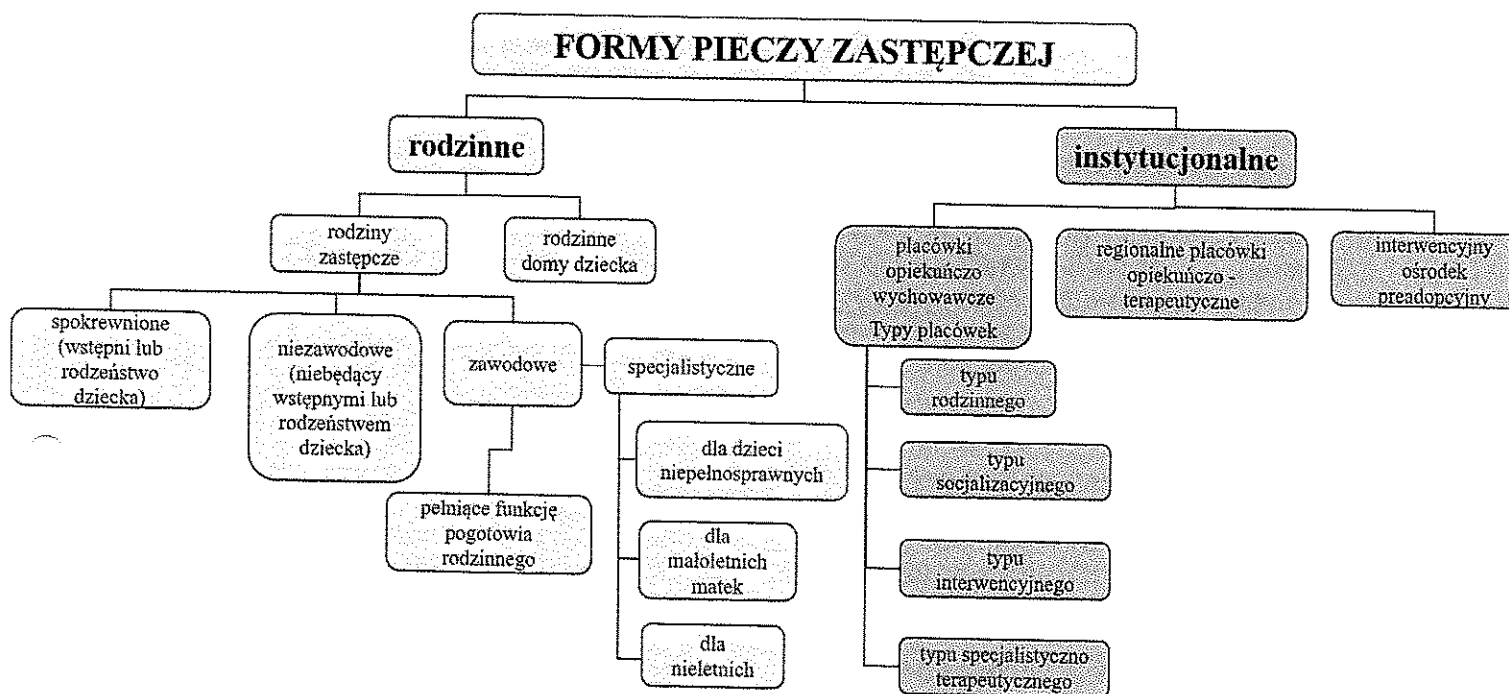

Diagram 1 Formy pieczy zastępczej

2.1. Środowiska rodzinne zagrożone umieszczeniem dzieci w zastępczych formach opieki na podstawie analizy danych z ośrodków pomocy społecznej.

Powiat Łowicki położony jest na Mazowszu, pomiędzy dwoma największymi miastami Polski - Warszawą i Łodzią. Zajmuje powierzchnię 987 km². Powiat stanowi 5,42% powierzchni województwa łódzkiego. Graniczy z pięcioma powiatami województwa łódzkiego: skierniewickim, brzezińskim, zgierskim, łęczyckim i kutnowskim oraz z dwoma powiatami województwa mazowieckiego: gostynińskim i sochaczewskim.

W skład powiatu wchodzi gminy:

(dane GUS z 31 grudnia 2007 r.)

Gmina	Powierzchnia (km ²)	Ludność	gęstość zaludnienia (osób/km ²)
Bielawy	163,91	5936	36
Chąsno	71,82	3170	44
Domaniewice	86,17	4624	54
Kiernozia	76,23	3586	47
Kocierzew Płd.	93,70	4633	49
Łowicz	133,17	7405	56
Łyszkowice	107,30	6892	64
Nieborów	103,90	9542	92
Zduny	128,55	6067	47
Łowicz	23,42	29929	1278

W każdej gminie wyodrębniona jest jednostka organizacyjna (ośrodek pomocy społecznej), realizująca zadania wynikające z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2023 roku, poz. 1426).

Na potrzeby opracowania Programu zwrócono się z pisemną prośbą do gmin powiatu łowickiego o podanie danych liczbowych dotyczących rodzin przejawiających trudności opiekuńczo-wychowawcze. Uzyskane dane przedstawiają się następująco:

Tab. 1 Liczba rodzin przejawiających trudności opiekuńczo-wychowawcze w gminach Liczba rodzin przejawiających trudności opiekuńczo-wychowawcze w gminach powiatu łowickiego i na terenie Miasta Łowicz w latach 2020-2022

GMINA	2020	2021	2022
	Liczba rodzin przejawiających trudności opiekuńczo-wychowawcze	Liczba rodzin przejawiających trudności opiekuńczo-wychowawcze	Liczba rodzin przejawiających trudności opiekuńczo-wychowawcze
Bielawy	8	5	2
Chąsno	0	0	0
Domaniewice	13	9	10
Kiernozia	11	7	4
Kocierzew Płd.	2	2	2
Łowicz	4	3	5
Łyszkowice	10	11	12
Nieborów	3	6	3
Zduny	4	5	4

Łowicz - Miasto	191	121	115
Łącznie	265	185	176

Analizując dane zawarte w powyższej tabeli należy stwierdzić, że liczba rodzin przejawiających trudności opiekuńczo-wychowawcze jest dość wysoka. Zwłaszcza na terenie miasta Łowicz, co może być związane z większą liczbą mieszkańców. Pozytywny jest fakt, że liczba rodzin, w których występują trudności opiekuńczo-wychowawcze ma tendencję spadkową. Jedynie na terenie gmin Nieborów i Zduny tendencja ta utrzymuje się, a na terenie gminy Łyszkowice wzrasta.

Można wnioskować, iż w/w sytuacja związana jest ze współpracą dysfunkcyjnych rodzin z pracownikami socjalnymi bądź asystentami rodzin. Na co wskazują tabele poniżej.

Tab. 2 Zatrudnienie asystentów rodzin oraz liczba rodzin objętych ich wsparciem w gminach powiatu łowickiego i na terenie Miasta Łowicz w latach 2018-2020

GMINA	2020		2021		2022	
	Liczba zatrudnionych asystentów rodziny	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta	Liczba zatrudnionych asystentów rodziny	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta	Liczba zatrudnionych asystentów rodziny	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta
Bielawy	1	3	1	3	1	3
Chąśno	0	0	0	0	0	0
Domaniewice	3	4	1	1	1	1
Kiernozia	1	3	1	3	1	3

Kocierzew Płd.	1	2	1	2	1	2
Łowicz	1	1	1	3	1	5
Łyszkowice	1	8	1	10	1	9
Nieborów	1	6	1	5	1	7
Zduny	1	2	1	5	1	4
Łowicz - Miasto	3	40	3	32	2	26

Z tabeli wynika, że liczba rodzin objętych wsparciem asystentów w poszczególnych gminach jest zróżnicowana. W analizowanym okresie tylko jedna z gmin powiatu łowickiego nie posiadała żadnej osoby zatrudnionej jako asystent rodziny, co wskazuje na pozytywną tendencję w realizacji zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Na wysokim poziomie utrzymuje się również liczba rodzin objętych opieką pracownika socjalnego, co bardzo często równoznaczne jest z również z korzystaniem przez rodziny z pomocy materialnej.

Tab. 3 Liczba rodzin objętych opieką pracownika socjalnego oraz liczba rodzin korzystających z pomocy materialnej w gminach powiatu łowickiego i na terenie Miasta Łowiczu w latach 2018-2020

GMINA	2020		2021		2022	
	Liczba rodzin objętych opieką pracownika	Liczba rodzin korzystających z pomocy materialnej	Liczba rodzin objętych opieką pracownika	Liczba rodzin korzystających z pomocy materialnej	Liczba rodzin objętych opieką pracownika	Liczba rodzin korzystających z pomocy materialnej
Bielawy	148	148	113	113	136	136
Chąsno	61	61	57	57	52	52
Domaniewice	87	87	85	85	62	62
Kiernozia	47	52	107	127	55	53
Kocierzew Płd.	47	47	47	47	47	47
Łowicz	68	68	64	64	65	65
Łyszkowice	91	91	91	91	90	90
Nieborów	62	62	51	51	33	33
Zduny	81	81	69	69	51	51
Łowicz - Miasto	718	718	698	698	1150	1150

Z powyższych danych wynika, że pomoc nie ogranicza się tylko do sytuacji kryzysowych. Ośrodki Pomocy Społecznej podejmują działania o charakterze prewencyjnym i profilaktycznym, których głównym zadaniem i istotą działań pomocowych jest przeciwdziałanie umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej.

Należy pamiętać, że rodzina jest podstawową komórką, w której powinien odbywać się naturalny proces kształtowania się osobowości wszystkich członków rodziny ze szczególnym uwzględnieniem dzieci. Należy dać im szansę na wzrastanie i uczenie się prawidłowych relacji rodzinnych i szczęśliwe dzieciństwo.

Przedstawione wyniki wskazują, że współpraca z asystentem rodziny i pracownikiem socjalnym przeważnie procentuje tym, że zmniejsza się liczba dzieci zagrożonych umieszczeniem w pieczy zastępczej, co obrazuje poniższa tabela.

Tab. 4 Liczba rodzin zagrożonych odebraniem dziecka na terenie powiatu łowickiego w latach 2020-2022

GMINA	2020	2021	2022
	Liczba rodzin zagrożonych odebraniem dziecka	Liczba rodzin zagrożonych odebraniem dziecka	Liczba rodzin zagrożonych odebraniem dziecka
Bielawy	0	0	1
Chąśno	0	0	0
Domaniewice	1	2	1
Kiernożia	0	0	0
Kocierzew Płd.	0	0	0
Łowicz	1	1	1
Łyszkowice	3	3	3
Nieborów	1	1	1
Zduny	1	2	2
Łowicz - Miasto	12	14	14

2.2. Charakterystyka i analiza rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej w Powiecie Łowickim

Na terenie powiatu łowickiego funkcjonują trzy formy rodzin zastępczych: spokrewniona, niezawodowa, zawodowa w tym jedna specjalistyczna oraz dwa rodzinne domy dziecka.

Rodziny zastępcze są wspierane (na ich wniosek) między innymi poprzez koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Działanie to ma na celu ustalenie sytuacji przyjętego dziecka, sposobu sprawowania opieki, dbanie o zapewnienie dzieciom prawidłowych warunków rozwoju i wychowania, odpowiednich do jego stanu zdrowia i poziomu rozwoju. Ponadto rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka (na ich wniosek) mogą być wspierane przez rodziny pomocowe, gdy czasowo nie mogą pełnić swojej funkcji np. z powodu choroby.

Oprócz zapewnienia wsparcia merytorycznego dla osób pełniących funkcję rodziny zastępczej, bez względu na to czy to jest rodzina spokrewniona, niezawodowa, zawodowa, czy rodzinny dom dziecka powiat zobowiązany jest do ponoszenia wydatków na pokrycie kosztów pobytu dziecka w rodzinie zastępczej.

Rodzinie zastępczej przysługuje na każde umieszczone dziecko świadczenie na pokrycie kosztów jego utrzymania:

- 1) 899 zł miesięcznie w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej;
- 2) 1361 zł miesięcznie w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej niezawodowej i zawodowej, rodzinnym dom dziecka.

Mimo podejmowanych działań mających na celu promocję rodzicielstwa zastępczego takich jak: spoty radiowe czy artykuły w lokalnej prasie nadal istnieje potrzeba tworzenia większej liczby niezawodowych i zawodowych rodzin zastępczych, w których będą mogły wychowywać się dzieci pozbawione opieki rodziców.

2.3. Liczba rodzin zastępczych w powiecie łowickim

Tab. 5 Liczba rodzin zastępczych i dzieci przebywających w rodzinach zastępczych na terenie powiatu łowickiego w latach 2020-2022

Rok	2020	2021	2022
Ilość rodzin zastępczych, w tym:	69	77	74
Ilość dzieci w rodzinach zastępczych	97	112	111

Tab. 6 Liczba rodzin zastępczych na terenie powiatu łowickiego z podziałem na rodzaje rodzin w latach 2020-2022

Typ rodziny/rok	2020	2021	2022
Spokrewnione	49	53	53
Niezawodowe	14	17	15
Zawodowe	6	7	4
Rodzinne Domy Dziecka	-	-	2
Razem rodzin zastępczych	69	77	74

Tab. 7 Liczba rodzin zastępczych zawodowych w latach 2020-2022

Typ rodziny/rok		2020	2021	2022
Rodziny zastępcze zawodowe		6	7	4
W tym:	Pełniące funkcję pogotowia rodzinnego	0	0	0
	Rodziny zawodowe specjalistyczne	1	1	1

Tab. 8 Liczba dzieci w powiecie łowickim w rodzinach zastępczych w latach 2020-2022

Typ rodziny/rok	2020	2021	2022
Spokrewnione	59	64	68
Niezawodowe	19	23	21
Zawodowe	19	25	11
Rodzinny Dom Dziecka	-	-	2
Razem dzieci w rodzinach zastępczych	97	112	111

Tab. 9 Liczba dzieci w rodzinach zastępczych zawodowych w latach 2020-2022

Typ rodziny/rok		2020	2021	2022
Rodziny zastępcze zawodowe		19	23	9
W tym:	Pełniące funkcję pogotowia rodzinnego	0	0	0
	Rodziny zawodowe specjalistyczne	0	2	2
Razem		19	25	11

Tab. 10 Liczba pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych z terenu powiatu łowickiego w latach 2020-2022

Rok	2020	2021	2022
Ilość	26	17	31

2.4. Charakterystyka instytucjonalnej pieczy zastępczej w powiecie łowickim

Na terenie powiatu łowickiego nie funkcjonują placówki opiekuńczo-wychowawcze. Dzieci z terenu powiatu umieszczane są w placówkach opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących na terenie innych powiatów.

Tab. 11 Liczba dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2020-2022

Liczba dzieci/rok	2020	2021	2022
Liczba dzieci/w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	9	8	8

Tab. 12 Liczba dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych z terenu powiatu łowickiego w roku 2022

L.p.	Nazwa placówki/powiat	Liczba dzieci
1.	Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 1 w Strobowie, Strobów 28, powiat skierniewicki	1
2.	Powiatowy Zespół Placówek Opiekuńczo - Wychowawczych w Gostyninie, powiat gostyński	2
3.	Powiatowy Zespół Placówek Pomocy Dziecku Rodzinie w Siennie, powiat lipski	1
4.	Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza "Tęcza" w Kutnie	1
5.	Pogotowie Opiekuńcze w Piotrkowie Trybunalskim, pow. piotrkowsko-trybunalski	1
6.	Dom Dziecka w Oławie, powiat oławski	1
7.	Interwencyjny Ośrodek Preadopcyjny w Łodzi „Tuli-Luli”, woj. Łódzkie	1
Razem		8

Tab. 13 Liczba pełnoletnich wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych z terenu Powiatu łowickiego w latach 2020-2022

Rok	2020	2021	2022
Ilość	4	6	8

Tab. 14 Liczba dzieci w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych w powiecie ogółem w latach 2020-2022

Dzieci/rok	2020	2021	2022
Dzieci w rodzinach zastępczych	98	130	139
Dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	9	8	8
Razem dzieci w pieczy zastępczej	107	138	147

Wnioski z analizy pieczy zastępczej w powiecie łowickim w latach 2020-2022

1. W latach 2020-2022 liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych w 2021 roku miała tendencję wzrostową i było ich najwięcej (130 dzieci).
2. Tendencję malejącą ma natomiast liczba dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w 2022 roku było najwięcej (8 dzieci)
3. Z ogólnej liczby dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w roku 2020 ok.91% stanowią dzieci umieszczone w rodzinach zastępczych, a ok. 8% - w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Tendencja ta utrzymuje się na podobnym poziomie w pozostałych latach w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Znacząco większa liczba dzieci przebywa w rodzinnej pieczy zastępczej.
4. W 2020 roku liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej była najmniejsza - wyniosła 97 dzieci.
5. Liczba dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej w 2021 roku miała tendencję wzrostową. Zauważa się spadek umieszczanych dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.
6. W 2020 r. funkcjonowało 6 rodzin zastępczych zawodowych, w 2021 roku liczba rodzin zastępczych wzrosła do 7 w 2022 roku dwie rodziny zastępcze przekształciły się w Rodziny Dom Dziecka.

7. Od 2019 r. funkcjonuje jedna rodzina zastępcza zawodowa specjalistyczna.

2.5. Realizacja zadań na rzecz pieczy zastępczej w powiecie łowickim

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2023r. poz. 1426) oraz na mocy Zarządzenia Nr 17/2012 Starosty Łowickiego z dnia 29 czerwca 2012r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łowiczu realizuje zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie łowickim. Zakres wykonywanych zadań określony jest w corocznym sprawozdaniu organizatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz sprawozdaniu z działalności PCPR w Łowiczu. Kluczowym kierunkiem w zakresie wykonywanych działań poza wdrażaniem procesu deinstytucjonalizacji jest zapewnienie specjalistycznego wsparcia, które dotąd realizowane było poprzez:

- poradnictwo, konsultacje – pedagogiczne, psychologiczne
- terapie indywidualne – logopedyczna, biofeedback, integracji sensorycznej,
- diagnozy psychofizyczne
- wsparcie edukacyjne – korepetycje przedmiotowe dla małoletnich umieszczonych w pieczy zastępczej z matematyki i języka angielskiego
- refundację czesnego
- refundację wydatków ponoszonych na akademik/bursę/wynajem mieszkania
- w okresie Bożego Narodzenia przygotowano upominki w postaci materiałów edukacyjnych dla dzieci i młodzieży
- w tym samym okresie przygotowano 71 paczek żywnościowych dla rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka
- refundacji kosztu prawa jazdy kat. B
- zorganizowano „Dzień rodzicielstwa zastępczego” gdzie dzieci mogły skorzystać z różnych atrakcji m.in. dmuchanych zabawek, trampolin, placu

zabaw, przejażdżki kolejką, wozem traperskim i bryczką, strzelania z łuku, jazdy konnej, malowania twarzy itp. Wszystkie rodziny otrzymały upominki.

- refundacji zajęć pozalekcyjnych do kwoty 1500 zł/dziecko
- prowadzono dwa mieszkania chronione treningowe
- pracę z osobami usamodzielnianymi zamieszkującymi w mieszkaniu chronionym treningowym
- przeprowadzenie warsztatów z komunikacji interpersonalnej z mieszkańcami mieszkań chronionych treningowych
- organizowano wyjazdy o charakterze socjoterapeutycznym lub integracyjno-poznawczym
- prowadzono grupę wsparcia dla rodzin zastępczych
- w rodzinach zastępczych zawodowych w których przebywało więcej niż 3 dzieci zatrudniono osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi
- przeprowadzono szkolenia o różnej tematyce
- zorganizowano wsparcie w postaci osoby wspomagającej dzieci z niepełnosprawnością

III. CELE, KIERUNKI DZIAŁAŃ I ZADANIA W RAMACH PROGRAMU

Celem głównym Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy zastępczej Powiatu Łowickiego na lata 2023-2025 jest:

Udoskonalenie funkcjonowania na terenie powiatu łowickiego systemu pieczy zastępczej zapewniającego dzieciom opiekę i wychowanie w odpowiednich formach pieczy zastępczej - rodzinnej i instytucjonalnej, ukierunkowanej na jej formy rodzinne.

3.1. Analiza SWOT obszaru wsparcia rodziny i pieczy zastępczej

Analizę SWOT zastosowano jako narzędzie do usystematyzowania mocnych i słabych stron, a także szans i zagrożeń dotyczących wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none">– zaplecze w postaci jednostki pomocy społecznej (powiatowego centrum pomocy rodzinie)– funkcjonowanie dwóch Rodzinnych Domów Dziecka– funkcjonowanie 3 rodzin zastępczych zawodowych i 1 rodziny zastępczej zawodowej specjalistycznej– organizowanie szkoleń doskonalących dla rodziny zastępczych i szkoleń dla kandydatów na rodziny zastępcze– wykwalifikowana i doświadczona kadra realizująca zadania polityki społecznej– promowanie idei rodzicielstwa zastępczego– udzielenie wsparcia i pomocy usamodzielnianym wychowankom pieczy zastępczej	<ul style="list-style-type: none">– brak kandydatów do tworzenia nowych rodzin zastępczych– zbyt mała liczba rodzin zastępczych zawodowych– brak rodzin pomocowych– brak wystarczającej liczby mieszkań dla usamodzielniających się wychowanków pieczy zastępczej– brak wolontariuszy do pracy w rodzinnej pieczy zastępczej– zbyt mała liczba specjalistów psychiatrii dzieci i młodzieży w publicznych placówkach zdrowia– długotrwałe uzależnienie rodzin od świadczeń pomocy społecznej– brak pozytywnych wzorców osobowych w rodzinach dysfunkcyjnych– długotrwałe postępowania sądowe w sprawach związanych z

<ul style="list-style-type: none">– zatrudnienie 3 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej– stała, efektywna współpraca z sądami, policją, ośrodkami pomocy społecznej i ośrodkami adopcyjnymi– funkcjonowanie Punktu Interwencji Kryzysowej– pozyskiwanie środków zewnętrznych na rozwój pieczy zastępczej	<ul style="list-style-type: none">uregulowaniem sytuacji prawnej dziecka– długotrwały czas oczekiwania na terminy badań i diagnoz w poradniach– niskie wynagrodzenie dla kadry pracującej na rzecz pieczy zastępczej
--	--

Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none">– promocja rodzicielstwa zastępczego,– pozyskiwanie kandydatów na rodzinę zastępczą– pozyskiwanie środków finansowych na rzecz rozwoju rodzicielstwa zastępczego– dostęp do środków unijnych– współpraca z ośrodkiem adopcyjnym– praca z rodziną biologiczną podejmowana we współpracy z instytucjami i urzędami	<ul style="list-style-type: none">– małe zainteresowanie kandydatów do utworzenia rodziny zastępczej szczególnie rodziny zastępczej zawodowej– wypalenie zawodowe rodzin zastępczych– ograniczone środki finansowe na realizację zadań w obszarach pomocy społecznej, edukacji, rynku pracy, ochrony zdrowia– brak współpracy ze strony rodziców biologicznych w celu powrotu dziecka do rodziny

działającymi na rzecz dziecka i rodziny – lokalna polityka ukierunkowana na rozwój rodzinnej pieczy zastępczej oraz promocję działań zmierzających do rozwoju usług związanych z realizacją zadań pieczy zastępczej	– powrót osób opuszczających pieczę zastępczą do patologicznego środowiska rodzinnego, brak odpowiednich wzorców wsparcia w rodzinie i ze strony środowiska – brak motywacji u młodzieży do kontynuowania nauki – zagrożenie wypaleniem zawodowym pracowników
--	---

3.2. CEL PROGRAMU

Opracowując i tworząc system opieki nad dzieckiem i rodziną szczególnie istotne jest włączenie wszystkich podmiotów działających w środowisku lokalnym wspierających i wspomagających dziecko i rodzinę. Nowelizacja ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zakłada konieczność tworzenia planu rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej oraz planu ograniczania liczby dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej. Dokument ten określa także coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych o których mowa w art. 56 ustawy, uwzględniając założenia wynikające z planu rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej tj. konieczność zapewnienia dzieciom z terenu powiatu rodzinnej pieczy zastępczej oraz ograniczenie liczby dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Zgodnie z tak określonym kierunkiem plan rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej będzie zawierał takie cele jak:

- rozwój rodzinnych formy pieczy zastępczej – w kontekście polepszania jakości opieki i wychowania oraz jako wzrost ilości miejsc w rodzinnych formach pieczy zastępczej,

- poprawę funkcjonowania wychowanków opuszczających pieczę zastępczą,
- synchronizację działań podmiotów realizujących zadania w ramach wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Zakładany plan ograniczania liczby dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej będzie zawierał takie cele jak:

- deinstytucjonalizacja pieczy zastępczej

3.2.1. Plan rozwoju pieczy zastępczej – kierunki działań i zadania Programu

CEL 1: Rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej – w kontekście polepszania jakości opieki i wychowania oraz jako wzrost ilości miejsc w rodzinnych formach pieczy zastępczej	
<i>Kierunki działań</i>	<i>Zadania</i>
Poprawa postrzegania i świadomości społecznej o pieczy zastępczej	Promowanie idei rodzicielstwa zastępczego w środowisku lokalnym oraz budowanie pozytywnego wizerunku rodzinnej pieczy zastępczej
Zapewnienie adekwatnej do potrzeb ilości miejsc w rodzinnych formach pieczy zastępczej	Pozyskiwanie kandydatów na rodziny zastępcze oraz do prowadzenia rodzinnych domów dziecka
	Prowadzenie kwalifikacji i organizowanie szkoleń dla kandydatów na rodziny zastępcze, do prowadzenia RDD i placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego
	Optymalizacja warunków do tworzenia i prowadzenia rodzin zastępczych zawodowych w szczególności specjalistycznych i rodzinnych domów dziecka
Dążenie do powrotu dzieci przebywających w	Współdziałanie w zapewnianiu różnorodnych form wsparcia o charakterze ponadgminnym dla rodzin

pieczy zastępczej do rodziców biologicznych, a gdy jest to niemożliwe, do przysposobienia dziecka lub stabilizacji jego sytuacji w pieczy zastępczej	Powiatu łowickiego w szczególności dla dzieci i młodzieży
	Współpraca z asystentami rodzin biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy, pracownikami socjalnymi, Sądem, kuratorami i innymi specjalistami na rzecz ustabilizowania sytuacji dziecka przebywającego w pieczy zastępczej
	Umożliwianie, pomocy i zapewnianie warunków do kontaktów dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej z rodzicami biologicznymi i osobami bliskimi (o ile sąd nie zdecydował inaczej)
	Współpraca z ośrodkiem adopcyjnym i opiekunami zastępczymi w procesie przysposobienia dzieci
Poprawa funkcjonowania rodzinnej pieczy zastępczej celem zapewnienia najlepszych warunków opieki i wychowania dla dzieci i młodzieży w rodzinnych formach pieczy zastępczej	Zapewnienie systemu wsparcia dla rodzin zastępczych i RDD w tym specjalistycznego w szczególności psychologicznego, pedagogicznego, prawnego oraz terapeutycznego
	Organizowanie szkoleń, warsztatów, superwizji – podnoszących kompetencje opiekuńczo-wychowawcze i społeczno-zawodowe rodzin zastępczych, prowadzących RDD oraz osób wykonujących zadania w ramach pieczy zastępczej
	Zapewnienie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu sytuacji problemowych
	Organizacja, adekwatnego do potrzeb wsparcia dla dzieci i młodzieży umieszczanych i przebywających w pieczy zastępczej w tym wsparcia edukacyjnego, rozwoju zainteresowań i uzdolnień, spędzania czasu wolnego i wypoczynku, rozwoju umiejętności społecznych

	Zapewnienie przeprowadzenia przyjętemu do pieczy zastępczej dziecku niezbędnych badań specjalistycznych w tym lekarskich, a także przeprowadzania diagnoz psychofizycznych psychologa i pedagoga
	Zapewnienie wsparcia opiekunom zastępczym we współpracy z rodzinami biologicznymi
Integracja i edukacja środowiska lokalnego pieczy zastępczej	Zapewnienie warunków do funkcjonowania grup wsparcia pieczy zastępczej
	Organizacja i prowadzenie przedsięwzięć grupowych integracyjnych, kulturalnych i rekreacyjnych dostępnych dla osób z pieczy zastępczej w szczególności dzieci przebywających w rodzinach zastępczych i RDD ich opiekunów i najbliższego otoczenia
	Organizowanie dla rodzin zastępczych pomocy wolontariuszy – rozpowszechnianie informacji o wolontariacie i tworzenie warunków do wsparcia wolontariuszy
CEL 2: Poprawa funkcjonowania wychowanków opuszczających pieczę zastępczą	
Kierunki działań	Zadania
Poprawne funkcjonowanie w życiu społecznym wychowanków opuszczających pieczę zastępczą	Wsparcie finansowe i rzeczowe osób usamodzielnianych – udzielanie świadczeń i wsparcia dla osób usamodzielnianych
	Wsparcie osób usamodzielnianych w aktywnym uczestniczeniu w życiu społecznym, kontynuowaniu nauki i uzyskiwaniu kwalifikacji zawodowych
	Zapewnienie poradnictwa specjalistycznego dla osób usamodzielnianych w szczególności

	<p>socjalnego, psychologicznego, pedagogicznego i prawnego</p>
<p>Wzrost kompetencji społecznych i zawodowych osób usamodzielnianych, opuszczających pieczę zastępczą</p>	<p>Wyrównywanie szans wchodzenia w dorosłe życie wychowanków opuszczających pieczę m.in. przez wsparcie zabezpieczenie im warunków mieszkaniowych</p>
	<p>Organizowanie wsparcia ukierunkowanego na podnoszenie kompetencji społecznych i zawodowych osób usamodzielnianych – współpraca z lokalnym środowiskiem w tym zakresie</p>
<p>CEL 3: Synchronizacja działań podmiotów realizujących zadania w ramach wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej</p>	
<p>Kierunki działań</p>	<p>Zadania</p>
<p>Współpraca podmiotów na rzecz rozwiązywania problemów społecznych w sposób umożliwiający uregulowanie sytuacji życiowej dziecka, w szczególności pozostanie dziecka lub jego powrót do rodziny biologicznej, przebywanie w pieczy zastępczej, przysposobienie i usamodzielnienie wychowanków opuszczających pieczę zastępczą</p>	<p>Istotą podstaw organizacyjnych systemu pieczy zastępczej jest współpraca wszystkich uczestników systemu, realizowana z założeniem partnerskich relacji i stałej wymiany wiedzy między różnymi podmiotami – działają one zgodnie z przyjętymi standardami, mają jasno przypisane zadania i odpowiedzialność, mają wiedzę o działaniach innych uczestników systemu</p>
	<p>Współpraca instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny w Powiecie Łowickim w szczególności zapewnienie korelacji planów pomocy dziecku i planów pomocy rodzinie</p>
	<p>Organizacja udziału przedstawicieli instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny w powiecie łowickim, w szczególności ośrodków pomocy społecznej, powiatowego centrum pomocy rodzinie, placówek oświatowych i sądu rodzinnego, w ocenach sytuacji dziecka</p>

	Stać, bieżąca współpraca koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, pracowników socjalnych i asystentów rodziny z opiekunami zastępczymi
	Organizowanie i udział w szkoleniach, spotkaniach edukacyjnych i konferencjach w zakresie funkcjonowania pieczy zastępczej przez pracowników instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny
Doskonalenie realizacji zadań na rzecz pieczy zastępczej na terenie powiatu	Wzrost wynagrodzeń pracowników realizujących zadania na rzecz pieczy zastępczej
	Zapewnienie obsługi dla wdrażania zadań określonych zgodnie z nowelizacją ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
	Zapewnienie podejmowania działań mających na celu rozwój pieczy zastępczej i wsparcia rodzicielstwa zastępczego

3.2.2. Plan ograniczania liczby miejsc w instytucjonalnej pieczy zastępczej - kierunki działań i zadania Programu

CEL 1: Deinstytucjonalizacja pieczy zastępczej	
Kierunki działań	Zadania
Zmiany formalno-prawne	Prawne ograniczenia tworzenia nowych placówek opieki instytucjonalnej
	Dążenie do umieszczania i przebywania małoletnich w zastępczej pieczy instytucjonalnej tylko w uzasadnionych przypadkach, z uwzględnieniem wieku tych dzieci, tj. powyżej 10 roku życia
	Wzrost wynagrodzeń w rodzinnej pieczy zastępczej
	Wprowadzenie systemu teleinformatycznego tj. bieżące prowadzenie przez Starostę elektronicznych wykazów zgodnie z ustawą
	Przeciwdziałanie kryzysom w rodzinach

3.2.3. Plan rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej – realizatorzy, wskaźniki

CEL 1: Rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej – w kontekście polepszania jakości opieki i wychowania oraz jako wzrost ilości miejsc w rodzinnych formach pieczy zastępczej														
Kierunki działań	Realizatorzy/Partnerzy	Wskaźniki realizacji Programu												
Poprawa postrzegania i świadomości społecznej o pieczy zastępczej	PCPR/OPS/media	Liczba przeprowadzonych kampanii na rzecz promocji rodzicielstwa zastępczego												
Zapewnienie adekwatnej do potrzeb ilości miejsc w rodzinnych formach pieczy zastępczej	PCPR/OPS/Sąd/ rodziny zastępcze/ RDD	<p>Liczba funkcjonujących rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka, w tym:</p> <p>planowana ilość nowopowstałych rodzin zastępczych i RDD oraz ich łączna ilość:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Ro k</th> <th>Planowana ilość nowopowstałych rodzin zastępczych zawodowych</th> <th>Planowana łączna ilość rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2023</td> <td>1</td> <td>8</td> </tr> <tr> <td>2024</td> <td>2</td> <td>9</td> </tr> <tr> <td>2025</td> <td>2</td> <td>9</td> </tr> </tbody> </table> <p>Liczba miejsc w rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka</p> <p>Liczba osób dla których przeprowadzano kwalifikację</p>	Ro k	Planowana ilość nowopowstałych rodzin zastępczych zawodowych	Planowana łączna ilość rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka	2023	1	8	2024	2	9	2025	2	9
Ro k	Planowana ilość nowopowstałych rodzin zastępczych zawodowych	Planowana łączna ilość rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka												
2023	1	8												
2024	2	9												
2025	2	9												

		do pełnienia funkcji rodziny zastępczej
		Liczba osób/rodzin, które uczestniczyły i ukończyły szkolenie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka
		Wysokość środków finansowych na funkcjonowanie rodzinnej pieczy zastępczej w tym na wynagrodzenie opiekunów pełniących swoją funkcję
Dążenie do powrotu dzieci przebywających w pieczy zastępczej do rodziców naturalnych, a gdy jest to niemożliwe do przysposobienie lub stabilizacji jego sytuacji w pieczy zastępczej	PCPR/rodziny zastępcze/RDD/OPS/sąd	Liczba dzieci, które opuściły pieczę zastępczą
		Liczba dzieci, które powróciły do rodzin naturalnych
		Liczba dzieci, które zostały przysposobione
		Liczba wychowanków, którzy usamodzielnili się
Poprawa funkcjonowania rodzinnej pieczy zastępczej celem zapewnienia najlepszych warunków opieki i wychowania dla dzieci i młodzieży	PCPR/rodziny zastępcze/RDD	Liczba przeprowadzonych diagnoz dzieci i młodzieży przyjmowanych i przebywających w pieczy zastępczej
		Formy wsparcia zapewnianego przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej dla dzieci

w rodzinnych formach pieczy zastępczej		przebywających w pieczy zastępczej
		Liczba szkoleń, kursów, warsztatów dla opiekunów zastępczych i osób wykonujących zadania na rzecz pieczy zastępczej
		Liczba osób – opiekunów zastępczych i osób wykonujących zadania na rzecz pieczy zastępczej, które wzięły udział w szkoleniach, warsztatach, kursach
		Poziom zatrudnienia organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w szczególności koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej i osób wykonujących zadania koordynatora
Integracja i edukacja środowiska lokalnego pieczy zastępczej	PCPR/rodziny zastępcze/RDD	Liczba przedsięwzięć integracyjnych, kulturalnych i rekreacyjnych środowiska pieczy zastępczej
		Liczba spotkań grup wsparcia pieczy zastępczej
CEL 2: Poprawa funkcjonowania wychowanków opuszczających pieczę zastępczą		
Kierunki działań	Realizatorzy/Partnerzy	Wskaźniki realizacji Programu
Poprawne funkcjonowanie w życiu społecznym	PCPR/rodziny zastępcze/RDD/opiekunowie usamodzielnienia/OPS	Liczba osób usamodzielnianych opuszczających pieczę zastępczą

wychowanków opuszczających pieczę zastępczą		Liczba osób, które realizują Indywidualne Programy Usamodzielnienia
		Ilość miejsc w mieszkaniu chronionym treningowym
Wzrost kompetencji społecznych i zawodowych osób usamodzielnianych opuszczających pieczę zastępczą	PCPR/rodziny zastępcze/RDD/opiekunowie usamodzielnienia/OPS	Liczba wychowanków kontynuujących naukę
		Liczba wychowanków objętych wsparciem na usamodzielnienie i przyznanych pomocy na zagospodarowanie
		Wysokość środków finansowych na wsparcie wychowanków opuszczających pieczę zastępczą
CEL 3: Synchronizacja działania podmiotów realizujących zadania w ramach wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej		
Kierunki działań	Realizatorzy/Partnerzy	Wskaźniki realizacji Programu
Współpraca działań podmiotów na rzecz rozwiązywania problemów społecznych w sposób umożliwiający uregulowanie sytuacji życiowej dziecka lub jego powrotu do rodziny biologicznej, przysposobienie,	PCPR/RDD/opiekunowie usamodzielnienia/samorząd powiatowy/OPS	Liczba spotkań z przedstawicielami różnych środowisk systemu pieczy zastępczej służących doskonaleniu współpracy całego środowiska pieczy zastępczej
		Liczba szkoleń, warsztatów, konferencji oraz posiedzeń zespołów w sprawie ocen sytuacji dziecka, w których uczestniczyli przedstawiciele różnych podmiotów i instytucji
		Stąła systematyczna współpraca przedstawicieli organizatora rodzinnej pieczy

przebywanie w pieczy zastępczej oraz usamodzielniani a wychowanków opuszczających pieczę zastępczą		zastępczej, przede wszystkim koordynatorów oraz pracowników realizujących zadania w tym zakresie dla zindywidualizowanego wsparcia dzieci przebywających w pieczy zastępczej
Uzupełnianie realizacji zadań na rzecz pieczy zastępczej na terenie powiatu	PCPR/Samorząd powiatowy	Wzrost wynagrodzeń kadry zajmującej się pieczę zastępczą
		Ilość szkoleń, kursów, warsztatów doskonalących kompetencje kadry zajmującej się pieczę zastępczą
		Ilość środków przeznaczonych/pozyskanych na rozwój pieczy zastępczej w powiecie

3.2.4. Plan ograniczania liczby miejsc w instytucjonalnej pieczy zastępczej - realizatorzy, wskaźniki

CEL 1: Deinstytucjonalizacja pieczy zastępczej		
Kierunki działań	Realizatorzy/Partnerzy	Wskaźniki realizacji Programu
Zmiany formalno-prawne	PCPR/rodziny zastępczej/RDD	Wzrost wynagrodzeń w rodzinnej pieczy zastępczej
		Liczba nowoutworzonych rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka
		Funkcjonowanie systemu teleinformatycznego
		Liczba środowisk objętych wsparciem lokalnym w celu

		niwelowania zagrożeń wykluczeniem społecznym
		Liczba dzieci z terenu Powiatu Łowickiego przebywająca w innych powiatach
		Wiek dzieci umieszczanych w instytucjonalnej pieczy zastępczej

IV. LIMIT RODZIN ZASTĘPCZYCH ZAWODOWYCH NA LATA 2023-2025

Zgodnie z treścią artykułu 180 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2023 poz. 1426) w 3 letnim powiatowym programie rozwoju pieczy zastępczej należy określić coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych. Przepis ten odnosi się do art. 56 cyt. ustawy, zgodnie, z którym umowę z rodziną zastępczą niezawodową spełniającą warunki wskazane w art. 54 ust. 1 i 2 ustawy, zawiera się na wniosek rodziny w ramach ustalonego limitu rodzin zastępczych zawodowych na dany rok kalendarzowy.

Umowa taka może być zawarta przez starostę innego powiatu niż starosta powiatu właściwego ze względu na miejsce zamieszkania rodziny zastępczej niezawodowej.

Mając na uwadze bezwzględną potrzebę rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej, jak również ograniczone środki finansowe powiatu powinno się stawiać na wzrost liczby rodzin zastępczych niezawodowych. Biorąc jednak pod uwagę potrzebę profesjonalnej opieki nad dziećmi należy rozwijać i zwiększać liczbę rodzin zastępczych zawodowych, w tym o charakterze pogotowia opiekuńczego, chociaż takie rozwiązanie będzie droższe.

Zarówno w rodzinie zastępczej zawodowej i niezawodowej może być umieszczone nie więcej niż 3 dzieci, (chyba, że jest rodzeństwo) jednak koszt utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej zawodowej jest znacząco większy.

Na podstawie danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Łowiczu, z których wynika, że większość rodzin zastępczych to rodziny zastępcze spokrewnione i niezawodowe a także rozeznania potrzeb i praktyki w zakresie liczby dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej określa się limit rodzin zawodowych na lata 2023-2025:

- 1) Rok 2023 - 6 rodzin zastępczych zawodowych;
- 2) Rok 2024 - 7 rodzin zastępczych zawodowych;
- 3) Rok 2025 - 7 rodzin zastępczych zawodowych.

Ponadto dopuszcza się, w razie potrzeby, możliwość utworzenia rodzinnego domu dziecka oraz rodziny zastępczej zawodowej o charakterze pogotowia rodzinnego.

V. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Źródłem finansowania Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2023-2025 w powiecie łowickim będą:

- budżet Powiatu Łowickiego;
- budżet Państwa (Ministra właściwego do spraw rodziny);
- budżety samorządów gminnych (zgodnie z art. 191 ust. 9 i 10 ustawy);
- budżety innych powiatów (zgodnie z art. 191 i 196 ustawy);
- odpłatności rodziców biologicznych i osób zobowiązanych (zgodnie z art. 197 ustawy);
- pozyskane w ramach środków z Unii Europejskiej.

VI. ADRESACI PROGRAMU

Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Łowickim w latach 2023-2025 skierowany jest do:

- dzieci i młodzieży przyjmowanej i przebywającej w pieczy zastępczej,
- osób usamodzielnianych opuszczających pieczę zastępczą i ich opiekunów usamodzielnienia,
- rodzin zastępczych spokrewnionych, niezawodowych i zawodowych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka,
- rodziców naturalnych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej,
- kandydatów do pełnienia funkcji rodzinnej pieczy zastępczej,
- osób i podmiotów realizujących zadania na rzecz pieczy zastępczej.

VII. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Monitoring i ewaluacja będą polegały na zbieraniu i weryfikowaniu danych dotyczących zrealizowanych zadań w ramach Programu przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łowiczu. Program będzie analizowany w procesie monitoringu, którego istotą jest badanie i weryfikacja realizacji jego kierunków działań. Monitoring programu odbywać się będzie poprzez bieżącą weryfikację stopnia realizacji Programu, ocenę powstających wyzwań i zagrożeń, tak aby możliwe było dokonanie aktualizacji treści Programu w odpowiedzi na potrzeby społeczne lokalnego systemu pieczy zastępczej.

Podstawę ewaluacji stanowią:

- informacje od opiekunów, rodziców zastępczych i naturalnych dzieci i młodzieży przebywającej w pieczy zastępczej,
- wypowiedzi i oświadczenia wydawane przez adresatów i partnerów Programu

- plany pomocy dziecku, okresowe oceny sytuacji dziecka i oceny rodzin zastępczych,
- indywidualne programy usamodzielnienia,
- sprawozdania rzeczowe, finansowe i merytoryczne sporządzane w ramach realizacji zadań na rzecz pieczy zastępczej.

POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE
w Łowiczu
Redupca
Marek Kłodzki

